

Udfordringer og løsninger ift. mangel på arbejdskraft og kompetencer

Industriens Dag 2023,
ved Stina Vrang Elias, adm. Direktør Tænk tanken DEA

The logo for DEA, consisting of the letters 'D', 'E', and 'A' in a stylized, blocky font. The 'D' is a simple outline, while the 'E' and 'A' have horizontal bars at the top and bottom.

Samfundets investeringer

Forskning

Uddannelse

Innovation

Værdiskabelse

Mangel, mangel, mangel – så langt øjet rækker

Mangel på sygeplejersker giver risiko for fejl: - Det ville være løgn og latin at sige andet, siger sygehus-chef

29. jul. 2022, 18:31 | [f](#) [t](#) [e](#)

Mangel på faglærte: Virksomheder jagter folkeskoleelever

Særligt Fyn er hårdt ramt af mangel på faglærte inden for den maritime industri. Omkring halvdelen inden for industrien er faglærte. Virksomheder jagter skoleelever i Svendborg.

◀ Lyt til artiklen

INDLAND

Kommunerne advarer om mangel på sosu'er: Vi er på vej mod en katastrofe

Antallet af ældre stiger, mens manglen på social- og sundhedspersonale nærmer sig et kritisk niveau.

ØSTJYLLAND

Mangel på IT-specialister hindrer vækst

Det er svært at finde de rigtige IT-specialister, og i branchen frygter man, at det kan blive svært at digitalisere samfundet i den takt, man ønsker sig.

KØBENHAVN

Mangel på pædagoger: 'Vi søger og søger, men der er kun uuddannede'

I hovedstadsområdet kan man ikke finde pædagoger til to ud af fem opslåede stillinger.

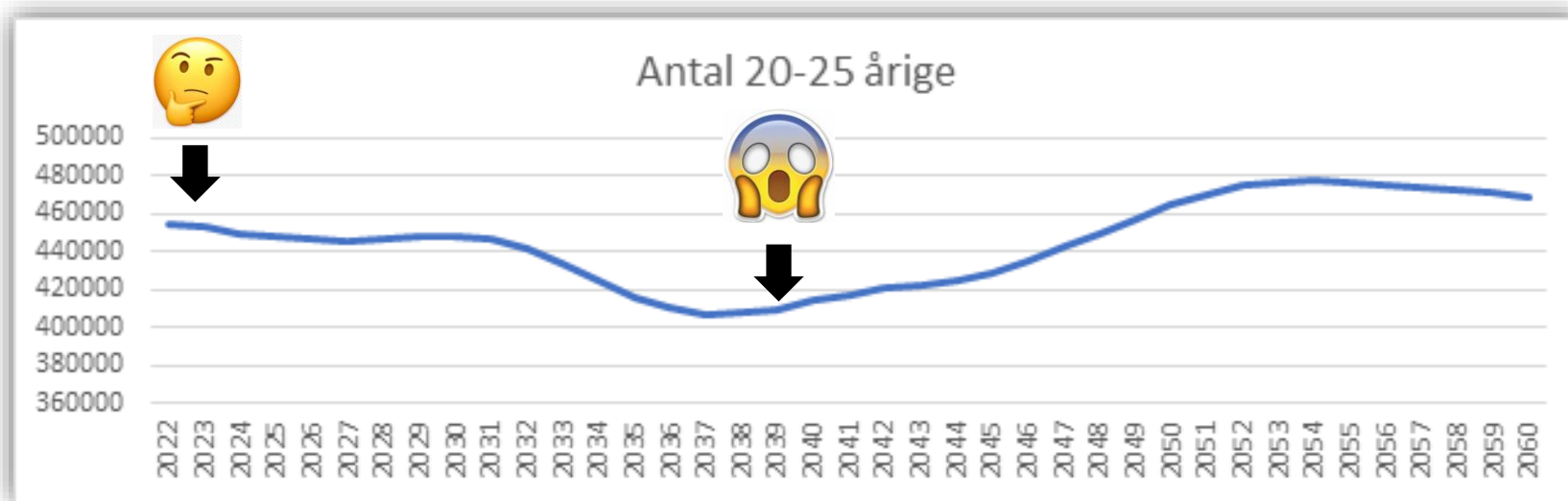

Mangelsituationen er sandsynligvis ikke forbigående

- Mange behov:
  - grøn omstilling
  - politiske ambitioner for velfærd
  - vækst
- Ubalance mellem uddannelse og arbejdsmarked
- Den demografiske udvikling er imod os

Den knappeste ressource: De unge

Kilde: DST, 2023

Udfordring 1: Industriens udfordringer gælder også det generelle arbejdsmarked

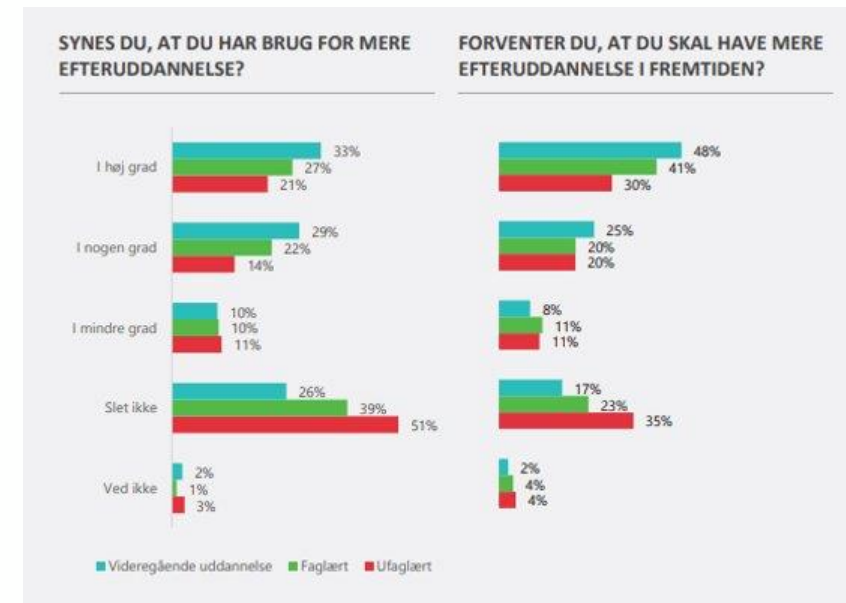
- Der mangler faglærte på arbejdsmarkedet -> det er også den faggruppe, der hyppigst rekrutteres forgæves efter i industrien
- Utilstrækkelig søgning mod erhvervsuddannelserne
- Høj beskæftigelse kan "modarbejde" kompetenceopbygning

I WANT YOU

Udfordring 2: Dem med det største vidensbehov efterspørger mindst kompetenceudvikling

- DK har lang tradition for VEU-aktivitet -> vigtigt ift. at vedligeholde og udvikle kompetencer
- Mennesker med kortest uddannelse kan se frem til størst forandring
- Størst behov er ikke lig med stor efterspørgsel

Kilde: Epinion, 2017

Udfordring 3: Industriens arbejdskraftbehov ikke top of mind politisk

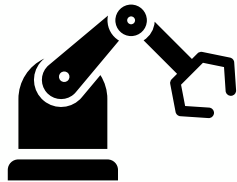
- Konkurrencen om den politiske opmærksomhed er stor
- Sygeplejersker, pædagoger og lærer stjæler billedet
- Det afspejler sig i det politiske fokus
- ...men import af udenlandsk arbejdskraft er en åbning

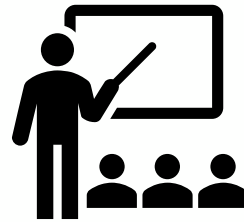

Der er oplagte løsninger på arbejdskraftudfordringen

Automatisering

Efter- og videreuddannelse

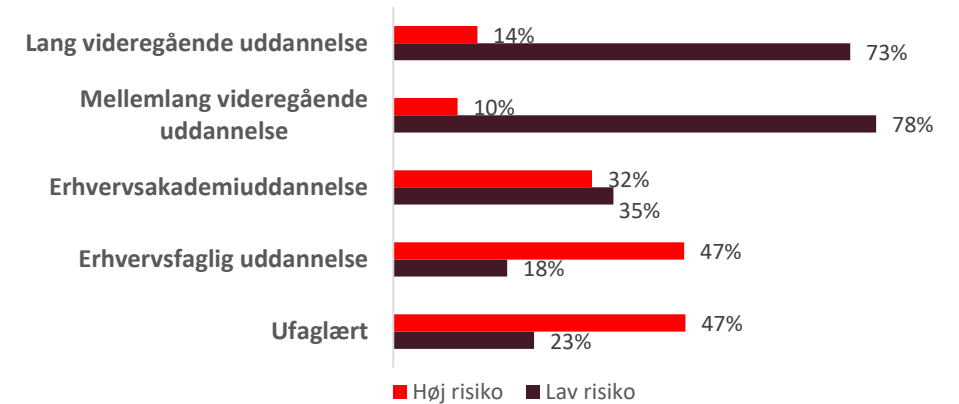

Import af arbejdskraft

Automatisering

- Automatisering kan frigøre medarbejderressourcer i industrien
- Det vil typisk være manuelle og rutineprægede arbejdsopgaver, som teknologi mest oplagt kan varetage
- Centralt med kompetenceudvikling for medarbejdere med forældede kompetencer

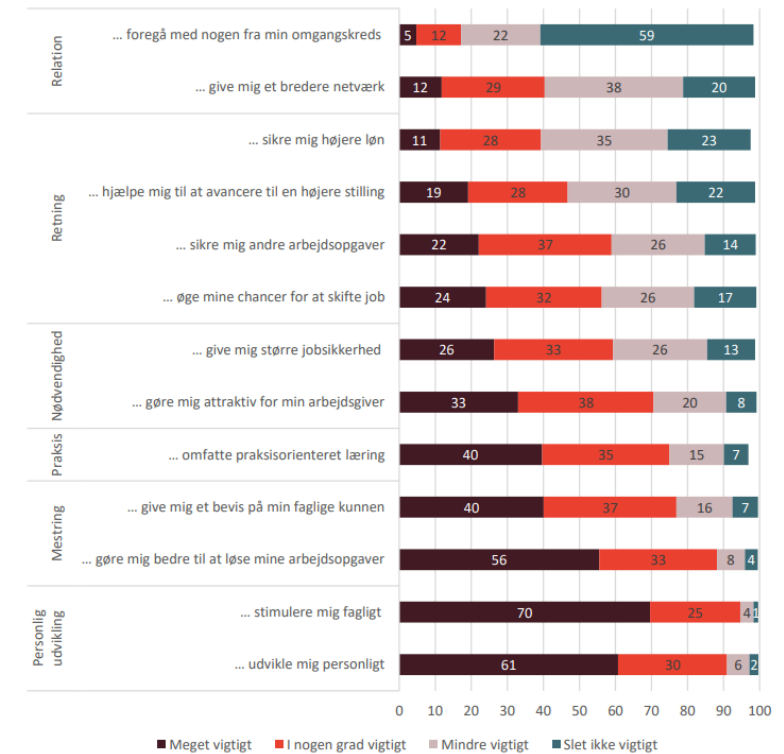

Kilde: DEA, 2019

Fokus på at understøtte VEU

- Det er forskelligt, hvad der understøtter motivationen for VEU:
  - Master: Særligt personligt udvikling
  - Diplom: Særligt praksisorienteret læring
  - Akademi: Særligt nødvendighedsmotivation fx jobsikkerhed
- Vigtigt at medarbejderen er en del af en kultur på arbejdspladsen, som kan støtte eller være en barriere for VEU

Figur 10 – Hvor vigtige var følgende udsagn for dig, før du startede på efteruddannelse: Min delta- gelse i efteruddannelsen skulle ...

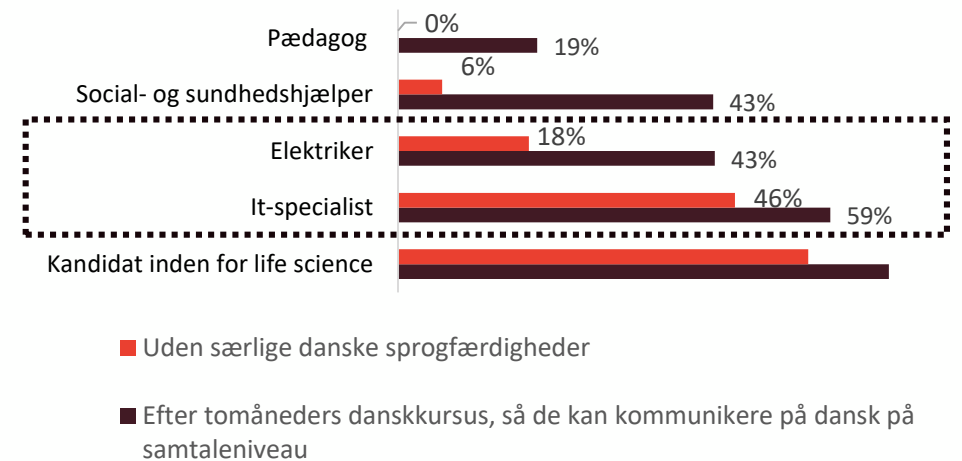
Note: N = 10.147.

Kilde: DEA, 2021

Import er oplagt, men ingen styrkeposition for DK

- Kæmpe potentiale for et lille land i en stor verden
- Ikke understøttet politisk i de seneste årtier – andre lande er foran
- Import er god vej for industrien
- DK har en styrkeposition ift. uddannelse – kan vi tiltrække mere udenlandsk arbejdskraft på denne vis?

Andel, som helt sikkert er åbne overfor at ansætte arbejdskraft fra EØS-lande
Virksomhedsundersøgelse foretaget af Epinion på vegne af Tænk tanken DEA

Kilde: DEA, 2023

CEA

Tak for i dag